

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

گروه آموزشی: مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

مشخصات درس

عنوان درس: روش تحقیق در نظام سلامت	نیمسال: دوم ۱۴۰۵-۱۴۰۴
شماره درس: ۶۱۲۲۰۰۷	تعداد واحد: ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت) - ۱ واحد عملی (۳۴ ساعت)
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی	پیش نیاز درس: آمار حیاتی
روز و ساعت اجرا:	شماره کلاس:
نوع درس: پایه	دانشکده: مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی
تعداد دانشجو: ۱۵	نماینده دانشجویان: خانم مینا سپیانی

مسئول درس

نام و نام خانوادگی: دکتر محمد محسنی - دکتری تخصصی سیاست‌گذاری سلامت - عضو هیئت علمی گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی - طبقه دوم - اتاق ۳۱۵ - تلفن: ۳۷۹۲۵۱۸۲
آدرس پست الکترونیکی: mmohseni1986@gmail.com

اهمیت درس

این درس از این نظر حایز اهمیت است که دانش آموختگان دوره‌ی کارشناسی را برای انجام پروژه آماده می‌کند. همچنین دانشجویانی که تمایل به انجام کارهای تحقیقاتی و مشارکت در پژوهش‌های اساتید خود داشته باشند با گذراندن این واحد آمادگی لازم برای انجام آن را کسب خواهند کرد.
--

اهداف

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، روش‌شناسی پژوهش و مراحل تهیه‌ی یک پیشنهاد طرح پژوهشی
۱. حوزه شناختی: شناخت مفاهیم تحقیق و پژوهش
۲. حوزه نگرشی: علاقه‌مندی به مفاهیم روش‌شناسی پژوهش
۳. حوزه مهارتی: توان نگارش پیش‌نویس طرح پژوهشی براساس آموزه‌ها

اهداف اختصاصی: درک مفاهیم و ارتقای توان دانشجویان در سه حوزه‌ی دانشی، نگرشی و مهارتی مرتبط با پژوهش. انتظار می‌رود در انتهای دوره فراگیر در:
۱. حوزه دانشی:

- کلیات و فرایند روش تحقیق را بداند.
- مراحل پژوهش علمی را شرح دهد.
- فرایند انتخاب یک موضوع و عنوان پژوهشی را بداند.
- دلایل توجیهی برای انجام یک پژوهش را ذکر کند.
- فرایند مرور متون و آثار علمی را بداند.
- اهمیت و ضرورت انجام پژوهش را بشناسد.
- با انواع متغیرها و شیوه‌های سنجش آن‌ها آشنا باشد.
- روش نگارش بیان مسئله، اهداف، سئوالات و فرضیات تحقیق را بداند.
- رویکردهای کمی و کیفی در پژوهش را بشناسد.
- تفاوت انواع مطالعات را بداند.
- روش‌های گردآوری داده‌ها و روایی و پایایی آن‌ها و روش‌های نمونه‌گیری را ذکر کند.
- با مسائل مربوط به اخلاق در پژوهش به طور کامل آشنا باشد.
- شیوه‌های تحلیل داده‌ها را شرح دهد.

۲. حوزه نگارشی:

- به مباحث پژوهشی و انتخاب موضوعات پژوهشی داغ علاقه‌مند شود.
- به کاربرد روش‌های مختلف اجرای پژوهش علاقه‌مند شود.

۳. حوزه مهارتی:

- بتواند بررسی متون و جستجوی منابع علمی را انجام دهد.
- بتواند رفرنس دهی با یکی از نرم افزارهای مدیریت منابع را انجام دهد.
- قادر ارائه‌ی یک پروپوزال کمی یا کیفی برای یکی از موضوعات اولویت دار مدیریتی نظام سلامت باشد.

روش تدریس: ارائه شفاهی استاد- ارائه شفاهی دانشجویان- ارائه با مشارکت دانشجویان- روش کلاس معکوس

وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: رایانه، اسلاید و تخته سفید

تکالیف کلاسی: ارائه‌ی خلاص مطالب ارائه شده در هر جلسه

نحوه مشارکت فعال فراگیران در کلاس:

- در هر جلسه مطالب و مباحث جلسه قبل به صورت خلاصه توسط دانشجویان به صورت گروهی ارائه می‌شود.
- مطالب جلسات بعد در پایان هر جلسه بیان شده و دانشجویان بایست قبل از کلاس آن‌ها مطالعه نمایند.
- کار عملی برای پایان ترم بصورت گروه‌های دو نفره ارائه می‌شود.

روش ارزشیابی:

الف) ارزشیابی تکوینی: شرکت فعال در کلاس (۲ نمره)، کار عملی (۸ نمره)

ب) ارزشیابی پایانی: آزمون پایان ترم ۱۰ نمره

منابع اصلی برای ارزشیابی: جزوه و پاور کلاسی- مطالب ارائه شده در کلاس

سیاست‌ها و قوانین درس / مقررات متقابل استاد و دانشجو:

- حضور آماده سر کلاس
  - رعایت قوانین و مقررات آموزشی دانشکده/دانشگاه
  - امتیاز مثبت برای حضور کامل همه جلسات
  - امتیاز مثبت برای مشارکت در بحث‌های کلاسی
  - غیبت مجاز تا یک جلسه بلامانع، دو جلسه: کسر یک نمره، سه جلسه: دو نمره، چهار جلسه: سه نمره و بیش از آن: حذف درس
  - لغو کلاس به هر دلیلی صرفاً با هماهنگی از یک هفته قبل و با تعیین تاریخ کلاس جبرانی بلامانع خواهد بود.
- شرح وظایف نماینده کلاس: هماهنگی کلاس‌ها، گروه بندی اعضا، اطلاع رسانی به دانشجویان

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- ۱- لامعی ا. روش تحقیق کاربردی (راهنمای تهیه پیشنهاد طرح تحقیقاتی در علوم پزشکی). نشر موسسه فرهنگی، انتشاراتی تیمورزاده، آخرین چاپ
- ۲- قوجازاده، م. پور نقی آذر، ف. روش تحقیق کاربردی در علوم پزشکی.
- ۳- قاسمی، ح و همکاران. مرجع پژوهش.
- ۴- طبیبی سید جمال الدین و همکاران. تدوین پایان نامه، رساله، طرح پژوهشی و مقاله علمی، تهران
- ۵- ملک افضلی، ح. مجدزاده، ر. فتوحی، ا. توکلی، س. روش شناسی پژوهش‌های کاربردی در علوم پزشکی. تهران؛ انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۶- خاکی، غلامرضا. (۱۳۹۵). روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی، چاپ پنجم، تهران، انتشارات فوژان.
- ۷- دینانی، محمدحسین. (۱۳۸۲). گلوگاههای پژوهش در علوم اجتماعی، چاپ اول، مشهد، کتابخانه رایانه‌ای.

سایر منابع:

- ۱- عابد سعیدی، ژ. امیر علی اکبری، ص. روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت. تهران.

جدول زمان بندی درس

جلسه	موضوع	مدرس	نوع کلاس	منبع
۱	معارف، مقدمه، کلیات	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۲	کلیات و فرایند روش پژوهش	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۳	آشنایی با تفاوت مطالعات کمی و کیفی و ترکیبی	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۴	آشنایی با پروپوزال نویسی یا طرح پیشنهادی پژوهش	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۵	دسته بندی انواع پژوهش ها	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۶	ارایه دلایل توجیهی برای انجام پژوهش یا بیان مساله	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۷	انتخاب موضوع و بیان عنوان پژوهشی	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۸	اهمیت و ضرورت انجام پژوهش	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۹	مرور متون و پیشینه پژوهش	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۱۰	تدوین اهداف کلی و اختصاصی پژوهش	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۱۱	تدوین سوالات / فرضیه های پژوهش	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۱۲	تعریف متغیرها (مفهومی و عملیاتی)	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۱۳	روش اجرا	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۱۴	آشنایی با جامعه آماری، نوع تحقیق	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۱۵	نوع مطالعه، جامعه، روش نمونه گیری، حجم نمونه	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۱۶	روش ها و ابزار گردآوری داده ها	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۱۷	روش ها و ابزار گردآوری داده ها	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۱۸	روش ها و ابزار تحلیل داده ها	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۱۹	روش ها و ابزار تحلیل داده ها	استاد درس	آفلاین	فایل کلاسی
۲۰	یافته های پژوهش	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۲۱	تدوین هزینه های پژوهش	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۲۲	تدوین برنامه اجرایی برای اجرای طرح پژوهشی	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۲۳	اخلاق در پژوهش	استاد درس/مشارکت دانشجویان	آنلاین	پاور کلاسی
۲۴	آشنایی با پایگاه های اطلاعاتی	استاد درس	حضور	فایل پی دی اف
۲۵	آشنایی با پایگاه های اطلاعاتی	استاد درس	حضور	فایل پی دی اف
۲۶	آشنایی با نرم افزار مدیریت منابع	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۲۷	انواع پژوهش های کیفی	استاد درس	حضور	پاور کلاسی
۲۸	انواع پژوهش های کیفی	استاد درس	آفلاین	فایل کلاسی
۲۹	انواع پژوهش های کیفی	استاد درس/مشارکت دانشجویان	حضور	پاور کلاسی
۳۰	انواع پژوهش های مروری	استاد درس/مشارکت دانشجویان	حضور	پاور کلاسی
۳۱	انواع پژوهش های مروری	استاد درس/مشارکت دانشجویان	حضور	فایل کلاسی
۳۲	انواع پژوهش های مروری	استاد درس/مشارکت دانشجویان	آنلاین	فایل پی دی اف
۳۳	تهیه و تنظیم مقالات علمی	استاد درس	حضور	پاور کلاسی